

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**
UNIVERSITATEA DE STUDII POLITICE ȘI ECONOMICE EUROPENE
„CONSTANTIN STERE”
FACULTATEA DREPT RI ȘI ȘTIINȚE SOCIO-UMANE

GHID

**privind perfectarea și susținerea tezei de licență
pentru studenții Facultății Drept RI și Științe socio-umane**

Aprobat:
la ședința Consiliului Facultății Drept

Sergiu CRIJANOVSCHI

Chișinău – 2020

© GHID privind elaborarea și susținerea tezei de licență pentru studenții Facultății Drept RI și
Științe Socio-umane

CUPRINS

GENERALITĂȚI

I. CERINȚE GENERALE FAȚĂ DE TEZĂ DE LICENȚĂ

II. ETAPELE ELABORĂRII TEZEI ȘI CERINȚELE DE BAZĂ

- 2.1. Alegerea temei tezei de licență
- 2.2. Conducătorii tezelor de licență
- 2.3. Selectarea informației și a literaturii
- 2.4. Culegerea și prelucrarea materialului practic
- 2.5. Elaborarea planului (structurii) tezei de licență
- 2.6. Scrierea tezei de licență
- 2.7. Structurarea tezei de licență

III. PREGĂTIREA PENTRU PREZENTAREA ȘI SUSTINEREA TEZEI

IV. CRITERII DE APRECIERE ȘI NOTARE

V. PONDEREA CRITERIILOR DE EVALUARE A TEZELOR DE LICENȚĂ ÎN CALCULAREA NOTEI FINALE

VI. CRITERII DE EVALUARE A TEZELOR DE LICENȚĂ ÎN CALCULAREA NOTEI FINALE

VII. RESPONSABILITATEA PRIVIND ORIGINALITATEA CONȚINUTULUI LUCRĂRII DE LICENȚĂ

ANEXE

GENERALITĂȚI

Prezentul ghid este elaborat pentru studenții Facultății „Drept RI și Științe socioumane” USPEE, fiind expuse cerințele comune față de elaborarea tezei de licență, oferind recomandări la alegerea temei, planificarea pregătirii acestei lucrări, studiu bibliografiei, colectarea și prelucrarea materialului, scrierea și redactarea acestei lucrări. În afară de aceasta, sunt expuse indicații referitoare la susținerea lucrărilor menționate mai sus, sarcinile coordonatorilor științifici ai acestor teze.

*Indicațiile metodice sunt elaborate reieșind din sarcinile expuse mai sus și din experiența pozitivă acumulată de Facultatea „Drept RI și Științe socioumane” în acest domeniu.

Teza de licență prevede sistematizarea, atribuirea și lărgirea cunoștințelor teoretice la disciplinele general-teoretice și de specialitate, utilizarea materialelor obținute în urma efectuării stagiorilor de practică, perfecționarea abilităților de cercetare științifică individuală ulterioară.

Teza de licență are o importanță psihologică semnificativă, sau elaborarea corectă și susținerea cu succes a lucrării oferă Tânărului specialist încredere în forțele proprii, sau inițiază dorința de a elabora o lucrare mai serioasă, poate servi ca recomandare a studentului la studii postuniversitare.

Teza de licență reprezintă o lucrare de sinteză executată în baza cunoștințelor și capacitațiilor acumulate de student în perioada studiilor, cunoștințelor teoretice, precum și a abilităților practice obținute la disciplinele fundamentale și la cele de specialitate, a activității de cercetare științifică efectuată în cadrul activităților clinice, cercurilor științifice și practicii de producție etc. Susținerea publică a tezei de licență finalizează studiile la Ciclul I, Licență.

Sarcinile studenților la scrierea tezei de licență:

- să argumenteze și să dezvăluie esența teoretică a categoriilor economice, precum să depisteze problemele lucrării;
- să analizeze datele culese și publicate;
- să-și formeze/consolidizeze abilități de operare cu concepțele doctrinare cu prevederile actelor normative;
- să-și formeze competențe de generalizare și analiză a practicii judiciare
- să determine problemele existente în reglementarea legislativă și să identifice căile de soluționare al acestora, prin pronunțarea asupra compatibilității legislației naționale cu prevederile tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este parte.

I. CERINȚE GENERALE FAȚĂ DE TEZA DE LICENȚĂ

- nivel teoretic înalt, îmbogățirea problematicilor temei studiate cu elemente științifice noi;
- legătura strânsă între conceptul teoretic și practic, utilizarea datelor concrete și analiza aprofundată și multilaterală a acestora;
- utilizarea metodelor actuale de analiză al procesului de evoluție a ramurii de drept, abordare teoerică, istorică, metodică.
- individualitatea elaborării tezei de licență: utilizarea materialelor savanților a instituțiilor de profil trebuie să fie cu trimiterile la sursa respectivă.

În cazul plagiatului lucrarea nu se admite spre susținere.

II. ETAPELE ELABORARII LUCRARII SI CERINTELE DE BAZA

Presupune pregătirea, scrierea și structurarea tezei de licență cu scopul de a repartiza cât mai eficient timpul, controlul de către coordonatorul științific, asigurarea utilizării timpului pentru pregătire.

2.1. Alegerea și aprobarea temei tezei de licență

Studentilor li se oferă dreptul de a alege tema tezei de licență din lista cu tematici propusă la catedră, care anual se aproba în concordanță cu actualitatea, sau în dependență de interesul de cercetare pe care îl prezintă studentul, se acceptă și tema pe care o oferă studentul, după ce este stabilit coordonatorul care îl va cura pe perioada de scriere al acesteia. Cu toate acestea, denumirea temei nu trebuie să repete denumirea temelor sau a întrebărilor din programa analitică a disciplinelor studiate. În denumire trebuie să existe elementele de cercetare științifică sau inovațională. O importanță deosebită trebuie acordată temelor solicitate.

Temele lucrărilor de licență cu privire la problemele teoretice și istorice trebuie alese doar în cazul în care studentul le-a prelucrat deja în cadrul cercurilor științifice, a prezentat rapoarte la conferințele științifice, a studiat îndeajuns literatura specializată și în afară de aceasta au examinat conceptele diferitor autori. Studentul poate să-și expună punctul său de vedere, să critice, aducând argumente științifice.

Aprobarea temei tezei de licență este posibilă doar în baza cererii scrise de către student, prezentând-o la catedră (exemplu de cerere Anexa 1).

Aprobarea temei și a coordonatorilor științifici se efectuează la începutul anului de studiu. Modificarea temei este permisa doar în cazuri excepționale.

2.2. Conducătorii tezelor de licență

Activitatea de elaborare a tezelor de licență este asistată de către un conducător științific, care este confirmat responsabil de controlul și supravegherea activității de cercetare a studentului în procesul de elaborare și perfectare a tezei de licență. Conducători ai tezelor de licență pot fi numiți lectorii ce posedă grad științific, grad și titlu științific la catedra de profil.

Conducătorul științific al tezei de licență are următoarele obligații:

- consultă studentul în ce privește identificarea domeniului de interes și formularea titlului lucrării;
- coordonează elaborarea planului tezei de licență;

- consultă studentul în ce privește identificarea surselor bibliografice și a eșantionului de cercetare practică a experiențelor juridice care urmează a fi abordat în contextul elaborării lucrării;
- consultă studentul cu privire la identificarea metodelor relevante de cercetare;
- consultă studentul pe tot parcursul procesului de elaborare și selectare a conținutului tezei;
- apreciază calitatea conținutului capitolelor elaborate și face observații și sugestii de completare sau de reconsiderare, dacă este cazul;
- evaluatează periodic stadiul îndeplinirii obiectivelor de etapă;
- analizează conținutul integral și forma finală a tezei, întocmind în baza variantei finale a tezei „Avizul asupra tezei de licență”, Anexa 8.

În caz de depistare a plagiatului, conducătorul științific va consemna acest fapt în avizul său și va propune neadmiterea tezei de licență spre susținere.

2.3. Selectarea informației și a literaturii

Studentul purcede la selecția bibliografiei îndată după întărirea temei tezei. Studentul selectează sursele necesare de sine stătător, având la bază conceptul de la orele de curs.

Selectarea bibliografiei se efectuează cu ajutorul calculatorului bibliotecar al universității, bazei practice, Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Biblioteca Publică de Drept „B.P. Hasdeu” etc.

Pentru fundamentarea teoretică a temei e necesar de utilizat lucrări ale cercetătorilor autohtoni cât și a celor de peste hotare. Referințele la aceste lucrări studentul trebuie să le facă conform cerințelor.

Reflectarea surselor se face prin prezentarea unor citate sau a unor formulări ale autorilor, utilizându-se lista bibliografiei, oferită la sfârșitul lucrării.

Referințele la sursele bibliografice consultate se realizează prin respectarea prevederilor standardului SM ISO 690:2012 Informare și documentare. „Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare” (aprobat prin hotărîrea INSM nr. 871-ST din 05.04.2012) care specifică reguli pentru alcătuirea referințelor bibliografice.

Citarea prin utilizarea în note de subsol, este determinată de fapt că trimiterile vor contribui mai operativ la înțelegerea mesajului unui studiu, oferind posibilitatea imediat de a identifica autorul la care s-a făcut referință, sau alte idei ale autorului, dar intercalarea lor în text ar complica atât lectura, cât și identificarea datelor necesare pentru recunoașterea publicației.

Citarea inserată în text poate fi prezentată prin numărul de ordine al referinței respective din lista anexată la sfârșitul lucrării – [1]. Dacă sunt citate numai anumite părți ale documentului, după numărul respectiv poate fi dată pagina – [1, p.13].

Pentru întocmiterea tezei de licență se vor consulta minim 50 de surse bibliografice.

Utilizarea cât mai largă a surselor denotă maturitate științifică și documentare fundamentală la tema aleasă pentru studiu, din care cauză pe fiecare pagină urmează să fie redate cât mai multe surse. Includerea în lucrare a citatelor și expunerea liberă a pozițiilor principiale ale autorilor trebuie efectuată cu trimitere la sursa bibliografică respectivă. Prezența trimiterilor în lucrare accentuează aspectul științific al acesteia. Utilizarea abuzivă a literaturii și a ideilor străine micșorează calitatea lucrării, prefăcând-o din creație într-un produs al plagierii. Conspectarea surselor bibliografice, citatelor trebuie sistematizate ținând cont de structura planului lucrării, ceea ce permite aprofundarea și dezvoltarea multilaterală a temei / conținutului.

2.4. Culegerea și prelucrarea materialului practic

Reprezintă una din cele mai dificile și responsabile etape în pregătirea elaborării tezei. Calitatea tezei, în mare parte, depinde de corectitudinea și ampolarea alegerii materialului practic, analiza și amplasarea în text.

2.5. Elaborarea planului (structurii) tezei de licență

conținutul tezei de licență 4.1.

Teza de licență urmează să fie elaborată respectând următoarea structură:

	Denumirea elementului	Volum, pagini, format A4, font 12, interval 1,5
1.	Foaie de titlu (Anexa 2)	1 pag.
2.	Cuprins (Anexa 3)	
3.	Lista abrevierilor	
4.	Introducere <i>a. actualitatea și importanța temei;</i> <i>b. scopul și obiectivele propuse în teză;</i> <i>c. gradul de investigație a temei (expunerea autorilor și a literaturii din domeniu);</i> <i>d. suportul metodologic și teoretico-științific al lucrării (metode de cercetare);</i> <i>e. cuvintele-cheie ale tezei</i>	se recomandă 6-12 pagini
5.	Conținutul propriu-zis al lucrării (teza va conține minim 2 capitole)	
6.	Cu titlu de recomandare Capitolul (definiții, aspecte teoretice ale cercetării, analiza reglementărilor, sinteze, evaluarea aspectelor practice în domeniul de cercetare selectat, cercetarea documentelor juridice cu caracter practic, cercetări experimentale, verificări de atitudini (chestionare cu privire la evaluarea funcționalității instituțiilor), studiu practic, studii de caz etc.) 1.1.... 1.2.... 1.3....	se recomandă până la 20 de pagini per capitol
7.	Concluzii și recomandări	se recomandă 1-3 pagini

8.	În total pagini	se recomandă în limita a 60-70 pagini
9.	Bibliografie	
10.	Anexe	nu mai mult de 2/3 din conținutul lucrării

Teza de licență poate fi elaborată atât în limba română, cât și în limba rusă, la dorința studentului, sau în oricare dintre limbile de predare în cadrul Facultății de Drept RI și Științe Socio-Umane, cu condiția că conducătorul științific ales cunoaște limba străină în care a fost elaborată teza de licență propusă spre susținere.

Planul tezei de licență reflectă structura, conținutul de bază în forma unei liste sumare a principalelor probleme analizate în lucrare, cu menționarea paginilor. În conformitate cu acest plan se alcătuiește structura tezei, care cuprinde:

- *compartimentul introductiv (introducerea)*, care are caracter teoretic, istoriografic, metodologic și metodic, reflectând actualitatea cercetării, problema, obiectul, scopul cercetării, ipotezele și obiectivele investigației, baza conceptuală, metodele, procedeele și tehniciile, etapele, baza experimentală;
- *3 capitole* în care se dezvăluie conținutul temei, sunt reflectate rezultatele documentării și investigației teoretice și argumentele autorului, prezentate analizele cercetării în teren și concluziile la fiecare compartiment (în conformitate cu oportunitatea prezentării materialului capitolele pot fi divizate în subcapitole, paragrafe și subparagrafe);
- *un compartiment final (încheiere sau concluzii și recomandări)*, în care sunt sintetizate concluziile și este expus aportul personal la soluționarea problemelor abordate în lucrare, propuse recomandări;
- *lista bibliografică* reflectă literatura consultată în scopul realizării lucrării, fiind aranjată într-o anumită consecutivitate: după caracter, în ordine alfabetică și a anului publicării.

În **cuprins** sunt menționate părțile componente ale tezei de licență (introducere, denumirea capitolelor și a paragrafelor, concluzie, bibliografie, anexe). În drept cu denumirea fiecărui punct din plan se indică numărul paginii. Înaintea denumirii capitolelor și a paragrafelor se indică numarul acestora: *cu cifre romane se numeștează capitolele, denumirea carora se scrie cu majuscule, și cu cifre arabe paragrafelele, unde prima cifra semnifica numarul capitolului, a doua fiind numarul paragrafului* (Anexa 3).

În textul lucrării *fiecare capitol începe cu pagina nouă* și coincide strict cu denumirea din cuprins. Numerotarea paragrafelor cu cifre arabe este independentă pentru fiecare capitol. *Următorul paragraf al capitolului se începe în continuare, după paragraful precedent, lăsând un spatiu de 1-2 rânduri între ele.*

Introducerea (expusă în 2-3 pagini) trebuie să cuprindă:

- a. *actualitatea și importanța temei;*
- b. *scopul și obiectivele propuse în teză;*
- c. *gradul de investigație a temei (expunerea autorilor și a literaturii din domeniu);*

- d. suportul metodologic și teoretico-științific al lucrării (metode de cercetare);
- e. cuvintele-cheie ale tezei.

Actualitatea cercetării. Subcompartimentul prevede raționalmentei autorului asupra oportunității alegerii temei din punct de vedere teoretic și practic, care prezintă un aport la dezvoltarea domeniului și, inclusiv, la formarea profesională. Stabilește caracterul actual al cercetării practice și teoretice, reieșind din abordările problemei în literatura din domeniu și realitatea socială. Indică la raportul dintre problema studiată și problemele cotidiene. Actualitatea cercetării se prezintă ca o aprofundare a subiectului investigației, relevarea tuturor aspectelor teoretice, legate de acesta și probarea lor în cadrul unei cercetări experimentale.

• **Scopul și obiectivele propuse în teză** reflectă elucidarea anumitor particularități ale obiectului investigației, elaborarea unui program de activitate sau cercetare, expunerea unor concluzii relevante studiului.

Obiectivele investigației se împart în teoretice și practice și presupun un plan sumar al efectuării investigației în scopul explicării temei alese pentru cercetare – studiul aspectelor teoretice, precizarea prin analiză teoretică și practică a unor noțiuni, elucidarea unor particularități, identificarea factorilor, construirea modelelor, elaborarea aparatului de cercetare, evidențierea unor rezultate specifice etc.

Ipotezele cercetării: modelul ipotetic al investigației, formulat în fraze testabile empiric, care reflectă cunoașterea problemei la nivel teoretic și raportul cu propriile observații. Urmează să reflecte anumite relații dintre cauză și efect. Este formulat în tezele care-și pun scopul unei testări empirice a problemei alese pentru cercetare.

Gradul de investigație a temei (expunerea autorilor și a literaturii din domeniu); nominalizarea teoriilor, abordărilor, principiilor, conceptelor, modelelor și a autorilor lor, rezultate din analiza literaturii din domeniu.

Suportul metodologic și teoretico-științific al lucrării (metode de cercetare) se împarte în teoretice (studiu al surselor bibliografice, analize, sinteze, clasificări); practice (experimentale, alese în conformitate cu obiectivele; statistice - în scopul analizei cantitativ-calitative).

Teza de licență se recomandă să fie expusă în 60-70 pagini. În volum **nu se includ Anexele**.

Primul capitol, de regulă, trebuie să conțină desfășurarea teoretică a temei. În acest capitol se dezvăluie teoriile economice de bază, legislația care se referă la problema studiată și analiza monografiilor la această temă.

Conținutul textului urmează să corespundă următoarelor cerințe:

- Să dezvăluie tema aleasă, conținând abordări ale problemei de studiu și elemente științifice inovatorii;
- Să elucideze evoluția cercetărilor, contribuția diferitor autori, profunzimea tratării problemei;
- Să evidențieze concepte de bază, care contribuie la înțelegerea problemei;

În Capitolul I în procesul studierii și redării unui sau altui punct de vedere a savanților studentul poate să se confrunte cu întrebări discutabile, care nu au un răspuns unic în literatură.

Nu se admîne redarea mecanică a punctelor de vedere a diferitor autori fără a formula punctul său de vedere. În acest caz se poate de enumerat opiniile diferitor autori, care au poziții diferite și evaluarea critică a fiecărei dintre ele. În același timp, autorul tezei trebuie să expună

punctul propriu de vedere aducând anumite argumente. Nivelul lucrării se apreciază conform argumentelor, cu ajutorul cărora se contrazic opiniile altor autori și se fundamentează opinia proprie a studentului.

Capitolul doi, de către autor urmează să fie analizat și aplicat materialul analitic. La elaborarea analizei se utilizează metodele de cercetare alese în dependență de denumirea temei tezei de licență.

Capitolul III, va conține o prezentare analitică al materialului practic colectat, sistematizat în dinamica evenimentelor studiate, se include practica judiciară națională și internațională, studii de caz etc.. Materialul practic trebuie reflectat în tabele, grafice și diagrame. Ele trebuie să ajute autorul la elaborarea concluziilor și sugestiilor cu aplicabilitate practică în activitatea economică.

În **concluzii și recomandări** (2-3 pagini) se conține rezumarea succintă a ideilor formulate în debutul investigației și a rezultatelor obținute:

- rezumatul principalelor idei expuse în lucrare;
- demonstrațiile cu privire la caracterul finit al studiului efectuat în conformitate cu obiectul și obiectivele propuse;
- concluziile teoretice și practice, rezultate din cercetare;
- sugestii și recomandări practice.

Anexe. În dependență de tema cercetării, lucrarea de licență se completează cu anexe.

Practica demonstrează că pentru a atinge succesul în elaborarea lucrării este necesar să se organizeze corect lucrul studentului. În procesul elaborării lucrării studentul poate aprounda rezultatele obținute. O formă a aprofundării este pregătirea raportului științific, dedicat unei subteme a lucrării, și susținerea lui la conferințele științifice. Aceasta necesită un studiu minuțios, argumentare convingătoare a sugestiilor înaintate în lucrare.

2.6. Scrierea tezei de licență

Teza de licență se scrie în baza planului întocmit de autor și aprobat de coordonatorul științific. După alegerea bibliografiei și selectarea materialului teoretic se scrie primul capitol. În baza datelor practice, utilizind metoda aleasă se efectuează analiza situației economice actuale (interne, externe). La finele capitolului doi se determină căile de perfecționare a proceselor analizate. Lucrarea trebuie scrisă într-un limbaj clar și accesibil, trebuie utilizati termeni științifici și politici corecți. Se exclud erorile gramaticale, nu se admite prescurtarea cuvintelor, cu excepția prescurtărilor cunoscute.

2.7. Structurarea tezei de licență

Textul redactat al lucrării trebuie structurat corect.

Lucrarea este scrisă la calculator. Textul tezei se culege cu utilizarea caracterelor Times New Roman, mărimea literelor – 12, distanța dintre rânduri – 1,5 intervale. Amplasarea în pagină: câmp stânga – 3,0; dreapta – 1,5; sus – 2,0; jos – 2,0. Hârtia trebuie să fie de culoare albă și de formatul stabilit A4 210x297mm. Textul lucrării se scrie pe o parte a foii.

Numerotarea paginilor – este continuă cu *cifre arabe în partea dreaptă(sau centru) a cîmpului de jos* a foii. Foaia de titlu nu se numerotează. Numerotarea se *începe de la Cuprins cu cifra 2*.

Respectând normele existente de redactare a lucrărilor științifice, în lucrări nu se permite utilizarea prenumelui personal și a verbului la persoana întâi, conținutul se redă de obicei la persoana a treia. De exemplu, în locul expresiilor „eu consider”, „după părerea noastră” etc, se recomandă utilizarea expresiilor: „autorul consideră”, „este corect”, „după părerea autorului”.

Trimiterile și remarcile constituie elementul obligatoriu al tezei și în cadrul ei trebuie să existe nu mai puțin de – **30 trimiteri**. Toate citatele și datele numerice utilizate în text din diverse surse trebuie înzestrăte cu trimiteri la sursele de unde au fost luate. Trimiterile trebuie indicate în conformitate cu standardele existente, ce reglementează descrierile bibliografice ale operelor descrise.

Trimiterile la sursele bibliografice vor fi scrise în paranteze pătrate după numele autorului fiecărui citat – indicând numărul de ordine a sursei din bibliografie și numărul paginii citate. *De exemplu, L. Lungu [16, p.24] consideră că...*

Trimiterile la sursele bibliografice pot fi scrise și la sfîrșitul propoziției, după care se pune punct. *De exemplu:*

În opinia lui Manolescu A., managementul resurselor umane se diferențiază de managementul de personal prin câteva elemente de referință [11, p. 30].

Sau, pot fi utilizate citări prin includerea acestora în note de subsol, situație ce este determinată de faptul că prin astă mod, trimiterile vor contribui mai operativ la înțelegerea mesajului unui studiu, oferind posibilitatea imediat de a identifica autorul la care s-a făcut referință, sau alte idei ale autorului, dar intercalarea lor în text ar complica atât lectura, cât și identificarea datelor necesare pentru recunoașterea publicației.

Tabele, diagrame, grafice, scheme. Cele mai semnificative și interesante date trebuie prelucrate și introduse în tabele, diagrame, scheme. Tabelul, ca parte componentă a lucrării, trebuie să se încadreze organic în text, relevând conținutul tezei de licență. Tabele mari, care conțin date informative și date neprelucrate vor fi puse în anexe, care se numerotează aparte. Fiecare tabel are denumire, ce relevă conținutul de bază al materialului ilustrat, la fel se indică obiectul și perioada de timp.

Tabele se prezintă în conformitate cu următoarele cerințe:

- numărul tabelului și un titlu (explicație), ex.: Tabelul 1;
- numărul și titlul tabelului se plasează deasupra tabelului;
- dacă tabelul este preluat dintr-o altă lucrare, după titlul și numărul tabelului se va indica între paranteze pătrate sursa acestuia (Anexa 4).

Exemplu:

Tabelul 1. Aplicarea pedepsei după principalele încălcări din domeniul circulației rutiere, în anul 2019, cazuri¹

În textul lucrării se face trimitere la tabel indicând, de exemplu: tabelul 1. (vezi tabelul 1.) Vizualizarea, argumentarea punctelor analizate în lucrare, asimilarea și înțelegerea lor se obține cu ajutorul diagramelor, schemelor, graficelor.

Figurile se prezintă în conformitate cu următoarele cerințe:

- orice tip de ilustrație de tipul grafice, hărți, fotografii, desene etc. poartă numele de „figură”;
- numerotarea figurilor, în conformitate cu ex. - Figura 1, se plasează dedesubtul acestora;
- dacă figura este preluată exact sau dacă datele care au fost folosite pentru construirea graficului au fost preluate, trebuie să fie menționată sursa datelor (Anexa 5).

¹ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6635>, accesat la -----

Fiecare din modelul grafic numit are numerotarea sa, și se scrie: dacă figura este în anexa: Fig. 3.5. (prima cifra – numarul Anexei, a doua cifra – nr. figurii) și în continuare Denumirea figurii. Referința la ele în text se face în modul urmator: Fig. A 3.5. sau (vezi Fig. A 3.5.)

Bibliografia se include la sfîrșitul lucrării, ea conține lista literaturii utilizate la elaborarea tezei, citate în conformitate cu regulile stabilite.

Bibliografia tezei de licență include **minimum 50 surse** bibliografice.

Fiecare sursă se indică în bibliografie conform datelor din pagina de titlu a editurii: se indică **numele de familie și inițialele prenumelui autorului, denumirea monografiei, broșurii, orașul, denumirea editurii, anul ediției**. La utilizarea lucrărilor din culegeri, articole din reviste și ziare se indică numele de familie și inițialele autorului, denumirea articolului, apoi numărul sursei în conformitate cu pagina de titlu (denumirea, anul, numărul, orașul), după care se indică numărul paginilor (începutul și sfîrșitul lucrării, articolului).

Sursele utilizate în tezele de licență se indică în următoarea ordine:

- **Actele legislative, hotărîrile guvernului (în ordine cronologică).**
- **Instrucții și materiale metodologice (în ordine cronologică).**
- **Monografii, articole, manuale (în ordine alfabetică).**
- **Surse statistice și practice (în ordinea cronologică).**
- **Resurse electronice.**

Exemplul de redactare a bibliografiei este expus în Anexa 6.

Anexele în formă de tabele, cu dimensiunea unei pagini fără text, forme de evidență completate cu indicatori, scheme cu format mare și altele se anexează în ordinea apariției lor în text. Fiecare anexă are număr (Anexa 1), indicat în partea dreapta de sus a paginii, denumirea, care relevă conținutul.

III. PREGĂTIREA PENTRU PREZENTAREA ȘI SUSTINEREA TEZEI

Şeful catedrei, în baza tezei de licență și a avizului conducătorul științific decide admiterea studentului spre susținerea tezei. În cazul în care șeful catedrei nu admite studentul să susțină teza, această întrebare se decide la ședința catedrei cu prezența studentului și a conducătorul științific. Decizia catedrei se prezintă la decanat.

Etapa finală a tezei de licență o constituie susținerea ei în fața Comisiei examenelor de licențăat.

Susținerea tezei de licență se desfășoară în incinta universității.

La susținere trebuie să fie prezent coordonatorul științific.

Studentul trebuie să se pregătească de susținere din timp. Tezele discursului său (raport, introducere, material ilustrativ) trebuie să fie coordonate cu conducătorul științific. Studentul poate să expună conținutul lucrării sale și aplicând programa de calculator **PowerPoint**.

Pentru a reda conținutul lucrării, concluziile și sugestiile, studentul are la dispoziție 10-12 minute. În acest interval de timp, studentul, trebuie să numească tema lucrării, să redea clar scopul studiului, să menționeze actualitatea temei, să caracterizeze obiectul de studiu al tezei, metodele de cercetare, să dezvolte conținutul fiecarui capitol, redînd astfel conținutul esențial al lucrării. Cel mai important – să expună concluziile și sugestiile. Studentul nu trebuie să se oprească asupra expunerii materialului teoretic și a pozițiilor și opinioilor din manuale, trebuie doar să redea succint conținutul economic al fenomenului studiat, să compare opinioile la această

întrebare, să se opreasă la pozițiile dubioase. O atenție sporită trebuie să se acorde părții analitice a lucrării, argumentarea concluziilor și recomandărilor.

După redarea conținutului tezei de licență studentul răspunde la întrebările membrilor Comisiei de Licențat. Pregătindu-se să răspundă la întrebări, studentul poate folosi lucrarea sa. Corectitudinea și profunzimea răspunsurilor influențează nota pe care o va primi studentul pentru teza de licență.

După discursul studentului, se dă citirii avizului conducătorului științific, de asemenea conducătorul poate să caracterizeze studentul. Evaluarea calității tezei de licență și susținerii ei de către student se face de către comisie ținând cont de avizul conducătorul științific. Aici se ține cont de nivelul de pregătire teoretic, științific și practic al studentului.

• Teza de licență se notează cu notele conform regulamentului. În cazul unei note nesatisfăcătoare teza de licență nu se consideră susținută și diploma de licență nu se eliberează studentului.

IV. CRITERII DE APRECIERE ȘI NOTARE

Nota 10 – se pune în cazul când: a) teza de licență are conținut amplu și studiu complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată corect, susținerea este însorită de material ilustrativ; b) recenzia nu conține observații; c) studentul și-a formulat propria opinie privind problema în cauză; d) studentul susține teza fără a citi textul pregătit și redă clar conținutul; e) reacționează rapid și își expune succint ideea când răspunde la întrebări, dovedind abilități de utilizare a cunoștințelor teoretice și practice; f) nu comite erori de gîndire și exprimarea logică a răspunsului

Nota 9 – se pune când: a) teza de licență are conținut complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată corect, susținerea este însorită de material ilustrativ; b) recenzia nu conține observații; c) studentul și-a formulat propria opinie privind problema în cauză; d) studentul susține teza fără a citi textul pregătit și redă clar conținutul; e) studentul nu răspunde la unele întrebări; f) comite erori neesențiale de gîndire și exprimare logică a răspunsului.

Nota 8 – se pune când: a) teza de licență are conținut complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată corect, susținerea este însorită de material ilustrativ; b) recenzia nu conține observații; c) studentul și-a formulat propria opinie privind problema în cauză; d) studentul susține teza utilizind textul pregătit; e) studentul își expune succint ideea când răspunde la întrebări dar comite inexactități; f) comite două erori de gîndire și exprimare logică a răspunsului.

Nota 7 – se pune când: a) teza de licență are conținut complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată corect, susținerea nu este însorită de material ilustrativ; b) recenzia nu conține observații esențiale; c) studentul susține teza citind textul pregătit ; d) studentul își expune succint ideea când răspunde la întrebări dar comite inexactități ; f) comite trei erori de gîndire și exprimare logică a răspunsului.

Nota 6 – se pune când: a) teza de licență are conținut complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată corect, susținerea nu este însorită de material ilustrativ; b)

recenzia conține observații; c) studentul susține teza citind textul pregătit și comite erori ; d) studentul nu își expune succint ideea când răspunde la întrebări, manifestând însușirea slabă a materialului; f) comite patru erori de gîndire și exprimare logică a răspunsului.

Nota 5 – se pune când: a) teza de licență are conținut complex, conține sugestii de ordin teoretic și practic, este redactată nu chiar corect, susținerea nu este însoțită de material ilustrativ; b) recenzia conține observații esențiale; c) studentul susține teza citind textul pregătit și comite erori esențiale ; d) studentul nu își expune succint ideea când răspunde la întrebări, manifestând însușirea slabă a materialului.

* **Nota 4,3,2,1** – se pune când: a) conținutul tezei de licență nu relevă tema lucrării, redactarea nu corespunde cerințelor, susținerea nu este însoțită de material ilustrativ; b) recenzia conține observații esențiale; c) studentul susține teza citind textul pregătit și comite erori esențiale ; d) studentul nu se poate exprima oral pentru a răspunde la întrebări, manifestând însușirea slabă a materialului.

În atenția studentului:

- pentru necoresponderea oformării grafice a tezei de licență cu indicațiile metodice nota se scade cu 2 puncte
- teza de licență se prezintă în formă imprimată și varianta electronică.

V. PONDEREA CRITERIILOR DE EVALUARE A TEZELOR/PROIECTELOR DE LICENȚĂ ÎN CALCULAREA NOTEI FINALE

Teza de licență evaluează competențele absolvenților (licențanzilor) de a efectua cercetări, de a aplica cunoștințele teoretice în procesul de elaborare a unor soluții practice specifice domeniului de formare profesională sau de realizare a studiilor de caz.

Susținerea prealabilă a Tezei de Licență este organizată cu cel puțin 30 zile înainte de Sesiunea de Licență. La această etapă studentul- licență prezintă 80% lucrului efectuat și este admis pentru evaluarea finală. Ponderea fiecărui criteriu în calcularea notei finale va fi stabilită de catedra de profil, ținând cont de Grila de evaluare a tezei de licență.

Nota finală se calculează ca medie aritmetică a notelor atribuite de către fiecare dintre membrii comisiei.

Rezultatele evaluării tezei se exprimă prin note de la „1” la „10”, conform scalei de notare, calificativul de promovare fiind nota „5”. Studentul are dreptul să conteste rezultatele evaluării tezei.

Eventualele contestații se depun, în scris, la secretariatul facultății, în termen de maximum 24 ore de la comunicarea/afișarea rezultatelor. Contestațile se rezolvă, în termen de 24 de ore de la depunere, de către comisiile de evaluare a tezelor de licență. În cazul în care studentul nu a susținut teza în sesiunea stabilită sau nu s-a prezentat la susținere, acesta are dreptul să o susțină repeatat, de cel mult două ori în următorii ani, cu suportarea de către candidat a cheltuielilor de examinare, stabilite de instituție.

La a doua susținere, studentul va solicita reconfirmarea sau modificarea temei tezei de licență.

VI. RITERII DE EVALUARE A TEZELOR/PROIECTELOR DE LICENȚĂ ÎN CALCULAREA NOTEI FINALE

Nr.	CRITERII DE EVALUARE	PUNCTAJ
1.	Actualitatea temei	Pînă la 1 punct
2.	Calitatea fundamentării științifice	Pînă la 1,5 punct
3.	Realizarea obiectivelor cercetării	Pînă la 1 punct
4.	Calitatea/ Complexitatea studiului efectuat	Pînă la 2 puncte
5.	Relevanța practică a studiului efectuat	Pînă la 2,5 puncte
6.	Calitatea prezentării (lizibilitate, grafică, elocință)	Pînă la 1,0 puncte
7.	Aspectul tehnic	Pînă la 1,0 punct

VII. RESPONSABILITATEA PRIVIND ORIGINALITATEA CONȚINUTULUI LUCRĂRII DE LICENȚĂ

În vederea asigurării calității și contracarării plagiatului, în conformitate cu prevederile Codul Educației al Republicii Moldova, nr. 152 din 17.07.2014, a Codului cu privire la Știință și Inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV din 15.07.2004, Legii privind drepturile de autor și drepturile conexe a Republicii Moldova nr. 139 din 02.07.2010, Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 880 din 22.11.2012 cu privire la Strategia Națională în domeniul proprietății intelectuale pînă în anul 2020, precum și Regulamentul de organizare a studiilor superioare licențiat, ciclul II, aprobat la ședința senatului USPEE, P/V nr.4 din 29.04.2020, studentul autor al tezei semnează declarația de proprie răspundere privind originalitatea conținutului lucrării de licență (Anexa 7), pe care o anexează în finalul lucrării.

Note și specificări.

1. Volumul unei teze de licență este de 60-70 pagini.
2. Tezele trebuie să fie prezentate într-o formă îngrijită, copertate: partea estetică a lucrării nu este mai puțin importantă decât conținutul ei.
3. Teza se prezintă la decanat în forma electronică pe CD, cu 2 săptămâni înainte de susținere, pentru a fi verificată (inclusiv la program antiplagiat).
4. Un exemplar al tezei se prezintă la catedra în forma finală, coprată, cu 7 zile înainte de susținere tezelor.
5. Teza se prezintă însotită de avizul conducerii științific
6. Cercetarea realizată în cadrul tezei poate constitui subiectul unei comunicări la simpozioane și conferințe științifice, a unor publicații.

UNIVERSITATEA DE STUDII POLTICE ȘI ECONOMICE EUROPENE „Constantin Stere”
FACULTATEA DREPT RI ȘI ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
CATEDRA _____

CERERE

Subsemnatul/a _____ tel: _____

Student, specialitatea _____ program _____

Inervin cu rugamintea de a accepta tema tezei de licență

ROM _____

ENGL _____

conducătorul științific _____.

Prin prezenta declar, că sunt informat/ă cu toate condițiile de elaborare a tezei de licență (Regulament privind perfectarea și susținerea tezelor de licență).

În cazul neândeplirii obligațiunilor de elaborare a tezei de licență, sunt prevenit/ă că nu voi fi admis/ă la susținerea tezei de licență.

Data _____ semnătura

Conducătorul științific _____ semnătura

Şef Catedră _____

Numele, prenumele _____ semnătura

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STUDII POLITICE ȘI ECONOMICE EUROPENE
"C. STERE"
• FACULTATEA DREPT RI ȘI ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
CATEDRA _____
(caracter 14, Bold, centrat)

TEZA DE LICENȚĂ
(caracter 14, Bold, centrat)

DENUMIREA TEMEI
(caracter 16, Bold, centrat)

Autor: _____

Conducător științific: _____,
Numele prenumele, Gradul și titlul științific

_____
semnătura

Admis pentru susținere
Sef Catedră _____
_____
conf. univ., dr. _____
" ____ " 2020

Chișinău – 2020

CUPRINS

Lista abrevierilor

Adnotare în limba română, engleză

Introducere

Capitolul I Istoricul și evoluția procesului contravențional

1. 1. Originea procesului contravențional
1. 2. Răspunderea contravențională ca efect a procesului contravențional
1. 3. Principiile procesului contravențional

Capitolul II. Procesul contravențional ca parte componentă a răspunderii contravenționale

2. 1. Constatarea faptei contravenționale
2. 2. Examinarea cauzei contravenționale
2. 3. Executarea deciziei cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale

Capitolul III. Desfășurarea procesului contravențional în cadrul inspectoratului național de securitate publică

3. 1. Metodologia de cercetare și constatare faptei contravenționale de către agentul constatator al INSP
3. 2. Metodologia de examinare și emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale
3. 3. Metodologia de executarea deciziei cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale

Concluzii și recomandări

Bibliografie

Anexe

Anexa 4

[Tabelul 1]. Aplicarea pedepsei după principalele încălcări din domeniul circulației rutiere, în anul 2019, cazuri²

	Total, decizii de aplicare a sancțiunii	Principalele sancțiuni aplicate, inclusiv:			
		avertisment	amendă	privare de anumit e drepturi	alte sancțiuni
Total, cazuri	221 518	1 946	220 285	325	219
inclusiv:					
Depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum	126 803	-	126 800	29	1
Nerespectarea indicatoarelor de semnalizare rutieră și de acordare a priorității de trecere, a altor reguli de circulație rutieră	26 385				

Anexa 5³

Figura 1. Numărul contravențiilor constatați și al deciziilor de aplicare a sancțiunii contravenționale, 2015-2019

² <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6635>, accesat la----

³ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6635> accesat la-----

EXEMPLE DE REFERINȚE LA PUBLICAȚII

ACTELE LEGISLATIVE, HOTĂRÎRILE GUVERNULUI

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994 Monitorul Oficial al Republicii Moldova №1 din 12.08.1994.
2. Codul contravențional al Republicii Moldova Publicat:16.01.2009 în Monitorul Oficial, №3-6, art. №15. Data intrării în vigoare: 31.05.2009.
3. Legea Republicii Moldova Nr. 68 din 14.04.2016 „cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, publicată la 10.06.2016 în Monitorul Oficial Nr. 157-162 art Nr.316, în vigoare din 10.12.2016.

MONOGRAFII, MANUALE, LUCRĂRI DIDACTICE

1. Al. Țiclea, “Reglementarea contravențiilor”, edit.Lumina Lex, București, 1998.
2. I. Corbeanu, „Drept administrativ”,edit. Lumina Lex, București, 2002.
3. S. Furdui, Drept contravențional, edit.Cartier juridic, Ed. I, Chișinău, 2005.
4. S.Furdui, „Procedura în cazurile cu privire la contravențiile administrative”, Chișinău, 2000.
5. M. Orlov, Șt. Belecciu, „Drept administrativ”, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, Chișinău, 2005.

ARTICOLE DIN EDIȚII PERIODICE

1. Natalia Saitarlî, „Răspunderea juridică a funcționarilor publici în Republica Moldova”, Buletinul Științific al Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul №. 2 (6), 2017 Științe Sociale , p.34.
2. Sergiu Cobăneanu, Natalia Botnaru. Unele aspecte ale răspunderii contravenționale ca formă de răspundere juridică. Revista națională de drept Nr. 9, 2012 , p.27-30.
3. Silvia Goriuc, Natalia Chiper. Răspunderea contravențională în cazul încălcării legislației electorale. Administrarea Publică, nr. 1, 2019, pag.55.
4. Guțuleac V., Spînu I., Maslov S. Corelația instituțiilor juridice: raportul juridic de conformare și raportul juridic de conflict cu responsabilitatea juridică și răspunderea juridică în dreptul contravențional . În “Legea și viața”, 2012, nr.7, p.4 -10.

PUBLICAȚII ÎN MATERIALELE CONFERINȚELOR

1. Costin M. Noțiunea de conduită ilicită și criteriile de determinare. În: Revista Română de Drept, nr. 10, 1970. p. 109.

2. Corcenco A. Răspunderea minorilor pentru săvîrşirea contravenţiilor administrative. Chişinău: Academia de Științe a Republicii Moldova, Institutul de Filosofie, Stat şi Drept, 2005, p.58-61.

3. Guțuleac V., Zaharia Șt. Combaterea contravenţionalităţii – una din sarcinile prioritare ale organelor administraţiei publice locale. În: Revista „Administrarea publică”, nr. 1 (61), ianuarie-martie.

RESURSE ELECTRONICE

- 1. http://mai.gov.md/sites/default/files/raport_mai_2018.pdf. accesat la 26.02.2021.
- 2. <http://www.arduph.ro/domenii/protectie-persoane-si-bunuri/drepturile-omului-lapace/politie-drepturile-omului-perceptie-publica/>, vizitat la 26.02.2021.
- 3. content/uploads/2018/05/Raport_Activitatea_Politieneasca_in_Moldova_ro.pdf, accesat la 26.02.2021.
- 4. http://particip.gov.md/public/documente/119/ro_864_Proiect-HG-Cod-Etica.doc, accesat la 26.02.2021.
- 5. <http://www.border.gov.md/index.php/ro/politia-de-frontiera/codul-deontologic>, accesat la 26.02.2021.
- 6. <http://www.oecd.org/dataoecd/17/23/33967052.pdf>. accesat la 26.02.2021.

DECLARATIE*
privind originalitatea conținutului lucrării de licență

Subsemnatul(a) _____
absolvent(ă) al (a) Universității de Studii Politice și Economice Europene „C. Stere”,
Facultatea _____, program _____, specialitatea _____, declar pe propria răspundere, că lucrarea de licență cu titlul:
_____
_____
_____

elaborată sub îndrumarea dlui/dnei _____, pe care urmează să o susțin în fața comisiei, este originală, îmi aparține și îmi asum conținutul acesteia în întregime.

Declar că nu am plagiat altă lucrare de licență/licență, monografii, lucrări de specialitate, articole etc., publicate sau postate pe internet, toate sursele bibliografice folosite la elaborarea lucrării de licență, sunt menționate în conținutul acesteia.

De asemenea, declar că sunt de acord ca lucrarea mea de licență să fie verificată prin orice modalitate legală pentru confirmarea originalității, acceptând introducerea conținutului acesteia într-o bază de date în acest scop.

Data _____

Semnătură student _____

* Declarația se va completa de absolvent cu pix sau stilou cu cerneală albastră și se înserează în lucrarea de licență a studentului la sfîrșitul acesteia ca parte integrantă.

Avizul conducătorului științific la teza de licență
Facultatea, domeniul de formare profesională, specialitatea și grupa academică

AVIZ
la teza de licență cu tema

elaborată de studentul/a _____
conducătorul tezei de licență _____

I. Forma lucrării

1. Respectarea rigorilor privind aspectul grafic, normele gramaticale în vigoare și referințele

---

---

2. Corectitudinea structurii tezei (introducere, conținut, încheiere, bibliografie, anexe; simetria conținutului)

II. Conținutul lucrării

1. Gradul de argumentare a actualității temei

---

2. Demonstrarea competențelor de cercetare (elaborarea ipotezei, selectarea metodelor de cercetare, colectarea și interpretarea datelor, sintetizarea părții teoretice etc.)

---

3. Calitatea cercetării efectuate

---

4. Valoarea științifică și/sau aplicativă a tezei

III. Gradul de responsabilitate și atitudinea studentului

IV. Concluzii

V. Decizia

Semnătura _____

Data _____